

Geachte Raads- en commissieleden en overige aanwezigen,

Zonneparken vormen een bedreiging voor de portemonnee van gewone inwoners en bedrijven.

Mijn naam is Irma Stroet en ik spreek hier namens de Stichting Opmeer/Westfriesland Denkt Mee in op agendapunt 8.3 Westfries beleidskader zon- en windenergie.

Wij onderschrijven de klimaatdoelen ten aanzien van de opwekking van duurzame energie.

Maar doen u vandaag de oproep het beleidskader NIET, ik herhaal NIET, aan te nemen.

Ik neem u mee naar 2030. We fietsen door Westfriesland en zien verspreid door het landschap 400 hectare zonneweides en grotendeels lege bedrijfsdaken.

Als u dat beeld voor uzelf visualiseert bent u dan trots op het Westfriesse-landschap?

Heeft u dan het Westfriesse DNA behouden?

Bent u dan trots op uw bijdrage als volksvertegenwoordiger? De Westfries wil geen zonneparken.

Dit beleidskader gaat voorbij aan de maatschappelijke keuzes gemaakt in het klimaatakkoord van Parijs, de zonneladder in het nationaal klimaatakkoord en de voorkeur van de Westfriesse gemeenteraden voor zon op dak.

Uw opdracht aan het college moet zijn de realisatie van het RES-bod van de 7 Westfriesse gemeenten middels zon op dak.

Telkens wordt u verteld dat zon op dak niet voldoende is om de opgave te realiseren. Openbare data laat zien dat er voldoende geschikt dakoppervlak is om de die opgave ruimschoots te realiseren.

Hoorn beschikt over een potentieel voor de opwek van 0,192 TWh per jaar. En dat potentieel stijgt door de hogere opbrengsten per zonnepaneel.

RES 1.0 stelt dat snel realiseerbare energieprojecten zijn: Zon op grote daken, parkeerplaatsen en geluidsschermen. Heeft uw College dit weten te realiseren? Gaat dit Beleidskader helpen? Nee.

‘Zonnepanelen op dak is meestal vergunningsvrij en daarom geen onderwerp in het beleidskader’. Maar in de Evaluatie RES-NHN van dit jaar wordt geconstateerd dat dit wel noodzakelijk is. De provincie stelt hiervoor zelfs extra ondersteuning beschikbaar aan gemeenten.

Zonneparken gaan de gewone inwoners (met zonnepanelen op hun daken) van Westfriesland geld kosten. Liander is niet berekend op de groei van het aanbod door zonneparken. Zonneparken krijgen voorrang. Inwoners zullen hun ongebruikte zelf opgewekte energie niet meer kwijt kunnen!

Inspanningsverplichtingen zegt het Beleidskader. Inspanningen doen voor biodiversiteit en betrekken van de inwoners? Waarom geen resultaatverplichting? Dit mag toch minimaal verwacht worden?

Milieuschade door milieubelastende panelen? Als je klimaatdoelen wilt bereiken mag je toch een eis verwachten als recyclebare panelen?

Lokaal eigendom stimuleren? Lokaal eigendom om bewoners mee te laten profiteren van de energietransitie gaat veel sneller door zon op dak. Ondernemers zijn vaak lokaal en daken die niet nodig zijn voor eigengebruik kunnen worden aangeboden aan de inwoners. Meer dan 1000 bedrijven staan op de wachtlijst van Liander. Ondernemers willen, dwang van de overheid is niet nodig.

Hebben we dan geen beleidskader voor zonneweides nodig?
Nog niet.

Eerst zon op dak, dan een goed beleidskader. Een multi-interpretabel beleidskader zorgt voor goede intenties, maar een slechte uitwerkingen. De gevolgen daarvan zien we al in Nederland. Nieuwsuur rapporteerde hierover.

Als je het beleidskader en plannen leest vraag je je af ‘Waarom ligt ons landschap nog niet vol met zonnepanelen’. Een ‘zachte overgang’ tussen bebouwing en open landschap, mogelijkheden om te recreëren, toenemende biodiversiteit. Marketing om u over te halen in te stemmen met zonneweides.

Maar gelooft u dat?

- Fietsen langs het zonnepark en genieten van de mooie panelen?
- Weidevogels die we met miljoenen euro's beschermen omdat ze op een rode lijst staan. Ziet u ze in een zonnepark? Specialisten niet.

Uw geloofwaardigheid als volksvertegenwoordiger staat op het spel.

Dank voor uw aandacht.

Opmeer kiest zon op dak; Zet in op Volledig behoud van landschap

Zon op dak -> potentieel West-Friesland

- 1.2 TWh (benutting 100% van de grote daken)
Bron zonnedakje.nl (2019)
- Ambitie voor 2030 is om 45% van alle grote daken volledig te hebben benut voor zon op dak
Bron: Programmamanager Duurzaam Medemblik
- Al gerealiseerd 0,230 TWh
Bron: RES 1.0
- Extra opwek: 45% van 1.2 TWh -> 0,540 TWh • Totaal => 0,77 TWh in 2030
- Dat is 10% meer dan het bod van de West-Friese gemeente van 0,7 TWh

Conclusie: De opgave van West-Friesland voor 2030 is mogelijk zonder de aanleg van zonneweides!

Opwek duurzame energie

Zon op dak is DE KEUZE

Van de politiek • De netbeheerders • Bewoners, Nu de uitvoering nog!

Zon op dak!

Bijlage: Potentieel Zon op dak West-Friesland

ENERGIE Vraagtekens bij informatie over zonneparken

'Onvolledig en misleidend'

Stichtingen Opmeer/West-Friesland Denkt Mee uiten zware kritiek op de manier waarop gemeenten de komst van zonneparken presenteren. 'Onjuist, onvolledig en misleidend', zo wordt de informatie aan de inwoners gekwalificeerd.

Leo Blank
lblank@mediabureau.nl

Opmeer ■ Al langer is er weerstand tegen nieuwe zonneparken. Voornaamste grievingen zijn dat biodiversiteit afneemt en open landschap wordt verstoord. Het verzet begon in Opmeer waar de gemeente een zoeklocatie voor een zonnepark aan de Koningsspade-Langereis.

Stichting Opmeer Denkt Mee zet juist in op zonnepanelen op daken. Daarmee zou ruimschoots worden voldaan aan de opgave van West-Friesland dat in 2030 700 GWh aan duurzame energie wordt opgewekt.

De initiatiefnemers schalden hun missie op naar regionaal niveau met Stichting West-Friesland Denkt Mee. Nu de gemeenteraden in mei of juni het beleidskader Wind- en Zonne-energie West-Friesland vaststellen, is voor tegenstanders van zonneparken het moment aangebroken om de keuzes bijgesteld te krijgen. In het beleidskader zijn zoekgebieden voor zonneparken aangegeven en spelregels opgesteld waar commerciële bedrijven aan moeten voldoen.

Voorkeur
Stichtingen Opmeer/West-Friesland Denkt Mee geeft de voorkeur aan dakzonnepanelen. In een uitvoerige reactie worden alle, grotendeels al bekende, argumenten op een rijtje gezet. Gemeenten gaan voorbij aan de landelijke

voorkeur voor zon op dak. Als daarmee onvoldoende duurzame energie wordt opgewekt, moet worden gekozen voor 'slimme' locaties zoals rijksgronden, waterzuiveringsinstallaties en spoorwaggebieden.

Vol zetten van landbouwgrond heeft volgens de critici desastreuze gevolgen voor bodemkwaliteit, CO₂-opname en biodiversiteit. Uit onderzoeken blijkt dat onder zonnepanelen niets groeit en de vruchtbare grond wegspoelt. Er zou geen onderzoek zijn gedaan naar de huidige biodiversiteit. De stichtingen hebben dat wel gedaan en daarvoor agro-ecoloog Ben Koks ingeschakeld.

Aangeplant riet is niet hoog genoeg om panelen aan het zicht te onttrekken. Struwel groeit juist zo hoog dat de horizon uit het zicht verdwijnt en het open West-Frisse landschap aantast.

Maximaal rendement

Er is ook geen vertrouwen in de inspanningsverplichting die commerciële ondernemingen krijgen om behoud/verbetering van biodiversiteit, bodemkwaliteit en leefomgeving te garanderen. 'Een onwettelijk heeft maar één doel en dat is snel maximaal rendement'.

Door zonneparken dreigen initiatieven voor panelen op daken buiten de boot te vallen. Elke hectare zonnepark blokkeert volgens de stichtingen zes bedrijven die met zon op dak willen verduurzamen. Het netwerk van Liander moet worden uitgebreid en zon op

Reactie gemeente

Herman ter Veen, wethouder in Opmeer, blijft bij het standpunt dat met zonnepanelen op daken hooguit in veertig procent van de duurzame energie in 2030 wordt voorzien.

Hij wijst er op dat met het beleidskader getoetst kan worden of aanvragers van een vergunning voor een zonnepark voldoen aan de eisen van biodiversiteit, landschappelijke inpassing en burgerparticipatie. 'De zoeklocaties voor zonneparken staan niet meer ter discussie', aldus Ter Veen, die met collega Harry Nederpelt van Medemblik bestuurlijk verantwoordelijk is voor de Regionale Energie Strategie West-Friesland.

de stichtingen heeft maar een beperkt aantal mensen de vragen beantwoord. De vraagstelling werd als gesloten en suggestief ervaren. De petitie voor zon op dak is vaker (1650) ondertekend dan het aantal deelnemers aan de enquête.

Financiële risico's
Tenslotte voorspellen de stichtingen dat commerciële aanbieders van zonneparken veel geld gaan verdienen en is er geen garantie dat burgers er ook beter van worden via participatie. Nog los van de vraag of inwoners voldoende geld hebben om de helft van de gevraagde miljoeneninvesteringen op tafel te leggen. Aan deze vorm van beleggen zitten ook financiële risico's vast. Zonneparken veroorzaken, zo blijkt uit onderzoek van Vereniging Eigen Huis, voor een forse waardevermindering van huizen in een straat van een kilometer.

Bezwarenprocedures
Irma Stroot uit Hoogwoud van Stichtingen Opmeer/West-Friesland Denkt Mee hoopt dat gemeenten op hun schreden terugkeren: 'Anders krijgen we veel bezwarenprocedures. Daar zit helemaal niemand op te wachten. In Zwaagdijk-Oost hebben bewoners afgezien van bezwaren in ruil voor 100.000 euro voor het dorp. In plaats van omkoping moeten burgers juist veel meer worden betrokken bij besluitvorming'.

De stichtingen maken momenteel een tournee langs de gemeenteraden om hun bedenkingen te uiten. In sommige gemeenten, zoals Opmeer, is besluitvorming uitgesteld omdat meer tijd nodig is om op alle bezwaren te reageren.

Protesterende inwoners van Hoogwoud op de plek waar een zonnepark is gepland langs de Koningsspade.

ARCHIEFFOTO JAAP VAN DER PIEL

In Zwaagdijk-Oost hebben bewoners afgezien van bezwaren in ruil voor 100.000 euro voor het dorp. In plaats van omkoping moeten burgers juist veel meer worden betrokken bij besluitvorming

Ecoloog Ben Koks: 'Meer onderzoek nodig'

Opmeer ■ Agro-ecoloog Ben Koks (59) uit het Overijsselse Heino heeft via de Nationale Databank Flora Fauna (NDF) uitgezocht welke dieren en planten zoal te vinden zijn in zoekgebied Koningsspade-Langereis. Koks, in Groningen afgestudeerd in milieukunde, kent het gebied uit zijn jeugd: 'Mijn ouders woonden in Nieuwe Niedorp. Mijn broer woont aan de Langereis. Ik kom er regelmatig en trek graag het boerenland in.'

Hij is oprichter en oud-directeur van stichting Werkgroep Grauwe Kiekendief en actief voor de internationale natuurbeschermingsorganisatie Harrier Conservation International.

De organisatie adviseert in binnen- en buitenland over onder meer biodiversiteit. Hij zegt zich bewust niet te willen verbinden aan commerciële bureaus, die niet objectief en niet onafhankelijk van opdrachtgevers zouden werken.

Op verzoek van de stichtingen Opmeer/West-Friesland Denkt Mee heeft Koks zich verdiept in de biodiversiteit van Koningsspade-Langereis. Zijn conclusie luidt dat opofferen van waardevol cultuurlandschap met aantoonbare en karakteristieke biodiversiteit, met weidevogels voorop, niet duurzaam kan zijn voor natuur en landschap. Het is strijdig met provinciaal beleid. Meer onderzoek is nodig om in beeld te krij-

Agro-ecoloog Ben Koks met een steppiekiekendief. FOTO EIVRA WESKMAN

gen hoe weidevogels als tureluur, grutto en Kievit reageren op forse ingrepen in het landschap. Alleen volgens Koks deskundig advies geven.

Koks ziet in de database NDF dat het gebied flinke aantallen broedende weidevogels telt als grutto, scholekster, gele kwikstaart en zomertaling. Maar ook boomvalk, torenvalk, groene specht, ransuil, steenuil en ringmus zijn er te vinden. Roerdomp, bruine kiekendief, waterrat en snor lijken hier te broeden. Overvallend noemt hij de argusvinder, die juist steeds minder vaak voorkomt in ons land.

Zonneparken kunnen de balans verstoren waardoor afname

van kritische vogelsoorten versneld wordt ingezet.

De ecoloog twijfelt aan de objectiviteit van ecologisch adviesbureau Eelerwoude dat Opmeer adviseert. Dat concludeert juist dat het gebied een beperkte betekenis heeft voor boerelandsvogels. 'Commerciële adviesbureaus zijn bijzonder genegen adviezen vandaag te formuleren dat de belanghebbende partij niet van een afgewogen advisering lijkt te worden voorzien', staat cryptisch in de notitie van Koks te lezen. 'Ik wil graag een bijdrage leveren aan het overleg met de gemeenten. Commerciële belangen wegen tegenwoordig zwaarder dan die van natuur en landschap', vindt de agro-ecoloog.

De plek langs de Koningsspade waar een groot zonnepark staat gepland.

ARCHIEFFOTO JAAP VAN DER PIEL

Bijlage Artikel NHD 24 april 2023